

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9176/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 144, ป.วิ.พ. มาตรา 145

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนง จำเลย (ในคดีนี้) ฟ้องโจทก์ (ในคดีนี้) เป็นจำเลยที่ 1 กล่าวอ้างว่า จำเลยว่าจ้างโจทก์ผลิตแม่พิมพ์ขึ้นงานอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศแต่แม่พิมพ์ไม่สามารถใช้งานได้สมบูรณ์ โจทก์แก้ไขแล้วแต่ยังไม่สามารถทำงานได้โดยสมบูรณ์ โจทก์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระราคา จำเลยได้มีหนังสือแจ้งบริษัท ข. และบริษัท ว. เสนอราคาซ่อมแซม เมื่อหักเงินที่จำเลยยังไม่ได้ชำระแก่โจทก์แล้วโจทก์ยังต้องชำระเงินแก่จำเลย 1,508,761.04 บาท ขอให้บังคับโจทก์ (ในคดีนี้) ชำระเงินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย ประเด็นแห่งคดีมีว่า โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยที่ 1 ในคดีดังกล่าวผิดสัญญาหรือไม่ แต่ประเด็นข้อพิพาทซึ่งศาลจะต้องวินิจฉัยในคดีนี้มีประเด็นแห่งคดีว่า จำเลยผิดสัญญาและต้องชำระค่าจ้างผลิตสินค้าที่ค้างชำระหรือไม่ ซึ่งทั้งศาลแพ่งพระโขนงและศาลอุทธรณ์ยังไม่ได้วินิจฉัยและพิพากษาเพราะโจทก์ไม่ได้ฟ้องแย้งเข้าไปในคดีก่อน จึงไม่ใช่ประเด็นเดียวกันกับคดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนง ฟ้องของโจทก์ในคดีนี้จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำอันต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 144 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 426,204.17 บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 416,032.05 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 426,204.17 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงิน 416,032.05 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 7 เมษายน 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 10,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ ค่าขออื่นให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลย ประการแรกว่า การพิจารณาคดีนี้เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนงหรือไม่ เห็นว่า คดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนง จำเลย (ในคดีนี้) ฟ้องโจทก์ (ในคดีนี้) เป็นจำเลยที่ 1 กล่าวอ้างว่า จำเลยว่าจ้างโจทก์ผลิตแม่พิมพ์ขึ้นงานอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศแต่แม่พิมพ์ไม่สามารถใช้งานได้สมบูรณ์ จำเลยแจ้งโจทก์แก้ไขแล้วแต่แม่พิมพ์ยังไม่สามารถทำงานได้โดยสมบูรณ์ โจทก์กลับมีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระราคา จำเลยได้มีหนังสือแจ้งบริษัท ข. และบริษัท ว. เสนอราคาซ่อมแซมเป็นเงิน 1,924,793.04 บาท เมื่อหักเงินที่จำเลยยังไม่ได้ชำระแก่โจทก์แล้วโจทก์ยังต้องชำระเงินแก่จำเลย 1,508,761.04 บาท ขอให้บังคับโจทก์ (ในคดีนี้) ชำระเงินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย ต่อมาวันที่ 5 ตุลาคม 2565 ศาลแพ่งพระโขนงมีคำพิพากษายกฟ้อง จำเลย (ในคดีนี้) อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ตามสำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ท้ายคำแก้ฎีกาซึ่งศาลชั้นต้นรับเป็นคำแถลงการณ์ ประเด็นแห่งคดีมีว่าโจทก์ซึ่งเป็นจำเลยที่ 1 ในคดีดังกล่าวผิดสัญญาหรือไม่ ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องว่า

จำเลยว่าจ้างโจทก์ดำเนินการผลิตแม่พิมพ์ชิ้นงานอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศ ได้แก่ ตัวเสริมความแข็งแรง กล่องไฟฟ้า แผ่นรองมอเตอร์ ตัวจับยึดเพื่อประกอบชุดกล่องไฟฟ้า และฐานสำหรับยึดตัวตัดต่อไฟฟ้าในราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม 1,285,123.50 บาท จำเลยชำระค่ามัดจำแล้วร้อยละ 70 ของค่าจ้างทั้งหมดเป็นเงิน 899,586.45 บาท คงเหลือค่าจ้าง 385,537.05 บาท ตกลงชำระเมื่อส่งมอบงานให้จำเลยเสร็จสิ้น ในระหว่างดำเนินการ จำเลยขอให้โจทก์แก้ไขแบบเพิ่มเติมรูปร่างชิ้นงานคือตัวเสริมความแข็งแรง จำเลยชำระค่ามัดจำแล้วร้อยละ 70 ของค่าจ้าง เป็นเงิน 71,155 บาท คงเหลือค่าจ้าง 30,495 บาท จำเลยไม่ชำระ แม้จะปรากฏว่าคู่ความตามฟ้องโจทก์ในคดีนี้กับคดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนงจะเป็นคู่ความเดียวกัน และเป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับข้อตกลงว่าจ้างให้ผลิตแม่พิมพ์อุปกรณ์เครื่องปรับอากาศคร่าวเดียวกัน แต่ประเด็นข้อพิพาทซึ่งศาลจะต้องวินิจฉัยในคดีนี้มีประเด็นแห่งคดีว่า จำเลยผิดสัญญาและต้องชำระค่าจ้างผลิตสินค้าที่ค้างชำระหรือไม่ ซึ่งทั้งศาลแพ่งพระโขนงและศาลอุทธรณ์ยังไม่ได้วินิจฉัยและพิพากษาเพราะโจทก์ไม่ได้ฟ้องแย้งเข้าไปในคดีก่อน จึงไม่ใช่ประเด็นเดียวกันกับคดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนง ฟ้องของโจทก์ในคดีนี้จึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำอันต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 วินิจฉัยว่าไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำนั้น ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการต่อไปว่าศาลชั้นต้นนำข้อเท็จจริงในคดีศาลแพ่งพระโขนงมารับฟังวินิจฉัยและมีคำพิพากษาชอบหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้กับคดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนงเป็นคู่ความเดียวกัน ซึ่งพิพาทเกี่ยวกับข้อตกลงว่าจ้างให้ผลิตแม่พิมพ์ชิ้นงานอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศคร่าวเดียวกัน เมื่อศาลแพ่งพระโขนงมีคำพิพากษา คำพิพากษาของศาลแพ่งพระโขนงให้ถือว่าผูกพันคู่ความคือโจทก์และจำเลยในคดีนี้ นับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่ง จนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับหรือดลเสีย ถ้าหากมี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ต่อมาจำเลยซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาและฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งไม่อนุญาตให้ฎีกา คดีดังกล่าวจึงถึงที่สุด คำพิพากษาของศาลแพ่งพระโขนงย่อมผูกพันโจทก์และจำเลยซึ่งเป็นคู่ความ ที่ศาลชั้นต้นนำข้อเท็จจริงตามคดีหมายเลขแดงที่ พ E.277/2565 ของศาลแพ่งพระโขนงมารับฟังเพื่อวินิจฉัยและมีคำพิพากษาจึงชอบแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นกัน อนึ่ง ต่อมาได้มีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2564 ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 และมาตรา 224 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ข้อความที่บัญญัติขึ้นใหม่แทน ซึ่งมีผลให้กรณีที่ต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและกันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรมหรือบทกฎหมายอันขัดแย้ง ให้ใช้อัตราร้อยละสามต่อปีและกรณีหนี้เงินให้คิดดอกเบี้ยผด้นัดในอัตราที่กำหนดตามมาตรา 7 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี เว้นแต่เจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไป คดีนี้โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องให้จำเลยชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 416,032.05 บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่ศาลชั้นต้นกำหนดดอกเบี้ยผด้นัดอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 7 เมษายน 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และได้กำหนดว่ากรณีที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยโดยตราเป็น

พระราชกฤษฎีกา ก็ให้ใช้ดอกเบี้ยที่ปรับเปลี่ยนนั้น และต้องบวกเพิ่มอีกร้อยละสองต่อปี โดยที่ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 มิได้แก้ไขให้ถูกต้องเป็นการไม่ชอบ ปัญหาเรื่องการคิดดอกเบี้ยที่กำหนด ตามกฎหมาย เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มี คู่ความฝ่ายใดยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 252 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ จำเลยชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 416,032.05 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 7 เมษายน 2564) จนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 5 ต่อปี หรือ อัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาบวกด้วยอัตราเพิ่ม ร้อยละสองต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่ทั้งนี้ไม่เกิน อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามที่โจทก์ขอ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

จุมพล กล้าประเสริฐ · ศุภร พิษิตวงศ์เลิศ · พัฒนไชย ยอดพยุง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/9176/2568>